

ČESKÁ PEDOLOGICKÁ SPOLEČNOST

Česká zemědělská univerzita v Praze
Katedra pedologie a ochrany půd
165 21 Praha 6 – Suchbát

Tel.: 224 384 757
Fax: 234 381 836
E-mail: kozak@af.czu.cz
Internet: <http://www.pedologie.cz>

V Praze dne 11. listopadu 2014

Podle rozdělovníku

Vážený pane ministře, vážený pane náměstků, vážení poslanci,

v současné době je v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR projednáván návrh zákona, kterým se mění zákon č. 334/92 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů. Po prostudování tohoto materiálu uvádíme v následujícím textu naše odborné stanovisko. V úvodu je nutné vyjádřit optimismus, že po letech příprav a neschválení zákona v roce 2013 v důsledku rozpuštění PS Parlamentu ČR je na stole zákon, který by měl chránit půdu jak kvalitativně, tak kvantitativně. Ke kvalitativní ochraně máme spíše drobnější poznámky, určité znepokojení však vidíme u ochrany kvantitativní. K jednotlivým připomínkám:

- V části I, § 1, odst. 3 se hovoří o tom, co mimo vlastní půdu patří do zemědělského půdního fondu. Jsou zde uvedeny ochranné terasy proti erozi (jako jediné technické řešení protierozní ochrany). Doporučujeme změnu na technické prvky protierozní ochrany.
- V části II, § 3 – Zásady ochrany zemědělské půdy – je pod bodem b uvedeno, že je zakázáno způsobovat ohrožení zemědělské půdy vodní erozí. Vodní eroze se vyskytuje v určitém stupni na prakticky všech pozemcích, jde ale o míru tohoto procesu. Správně by v textu mělo být uvedeno, že je zakázáno ohrožovat zemědělskou půdu erozí nad limit uvedený v prováděcích předpisech. Ve stejném paragrafu je pod bodem d uvedeno, že je zakázáno poškozovat fyzikální vlastnosti zemědělské půdy. Proč zrovna jen fyzikální vlastnosti? Doporučujeme změnit bod na: je zakázáno poškozovat fyzikální, chemické a biologické vlastnosti půd.
- V § 3a - Používání sedimentů na zemědělské půdě je v bodu b uvedeno, že žádost o souhlas s použitím sedimentů musí obsahovat b) souhlas vlastníka zemědělské

půdy, na níž mají být sedimenty použity, nebo jiné osoby, která je oprávněna tuto zemědělskou půdu užívat, nejedná-li se o žadatele, Doporučujeme změnu na: b) souhlas vlastníka zemědělské půdy, na níž mají být sedimenty použity.

- V § 3b - Pořizování a evidence informací o kvalitě zemědělské půdy a evidence odnětí zemědělské půdy jsou v bodě (1) Informace o kvalitě zemědělské půdy, které obsahují údaje o: b) fyzikálních a biologických vlastnostech zemědělské půdy. Není nám jasné, jaké údaje se budou shromažďovat (jestli z AZZP), ale v každém případě tam opět chybí chemické vlastnosti půd. Mělo by někde být specifikováno, o jaké charakteristiky půdy a upřesněno, jak a kdo bude zajišťovat monitoring biologických vlastností půd. Zatím probíhá v rámci Bazálního monitoringu, a to pouze na omezeném počtu modelových lokalit.
- Podle § 3c - Postupy při znečištění zemědělské půdy nebo ohrožení zemědělské půdy erozí a opatření k nápravě - v bodě (2) je uvedeno: Jako opatření k nápravě lze v závislosti na zjištěném znečištění zemědělské půdy nebo ohrožení zemědělské půdy erozí uložit speciální osevní postupy, agrotechnická a meliorační opatření sledující zlepšení půdních vlastností, snížení přístupnosti nebo odčerpání rizikových prvků a rizikových látek, popřípadě změnu druhu pozemku. V tomto bodě se vůbec nepočítá s technickými opatřeními na erozně ohrožených plochách, na nichž jsou agrotechnická a organizační opatření nedostačující. Tato opatření by měla být doplněna, případně by měly být odděleně uvedeny postupy k nápravě znečištění a k nápravě erozního ohrožení, neboť se jedná o výrazně odlišné procesy. Po delší diskusi k tomuto tématu jsme ale došli k názoru, že úkolem pověřeného orgánu by nemělo být určovat druh nápravných opatření; ten by měl pouze uložit provedení nápravných opatření, jejichž typ a způsob provedení by určil (po konzultaci s odborníky) sám vlastník nebo uživatel. Tento orgán by pak ověřil, zda byla nápravná opatření provedena a zda byla účinná.
- K části III a dalším částem zákona týkajícím se plošné ochrany zemědělského půdního fondu máme zásadní připomínky, neboť podle našeho názoru umožňuje zabírat půdu k nezemědělským účelům v řadě případů buď bez poplatku, nebo se snížením vah ekologických vlivů. Na mysli máme např. par. 4 odst. 3, kde se hovoří o případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu, či ustanovení hovořící o případech, kdy jsou stavby v platných zásadách územního rozvoje či v územních plánech nebo se podle par. 11a odvodí za trvale odňatou půdu nestanoví, jde-li o odnětí zemědělské půdy ze

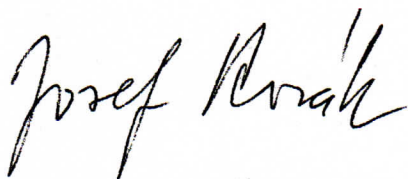
zemědělského půdního fondu pro vyjmenované akce, nebo se neuplatňují ekologické váhy vlivu např. pro výrobu, popřípadě skladování související s touto výrobou, umístované na plochách určených k podpoře vyváženého a dynamického hospodářského rozvoje státu, které podle zákona o investičních pobídkách schvaluje na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu vláda. Tato ustanovení v podstatě umožní odnímat ze zemědělského půdního fondu půdu bez ohledu na její kvalitu a zařazení do tříd ochrany, což může vést dlouhodobě ke značnému úbytku úrodné půdy.

Z pohledu poplatků souhlasíme s návrhem, že se ekologické váhy vlivu nesčítají, tak, jak je tomu doposud.

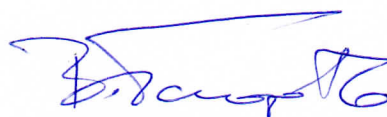
Závěrem bychom rádi upozornili na to, že půdu jako nenahraditelný přírodní zdroj bychom měli dostatečně chránit do budoucna, a to tak, jak je tomu v řadě evropských zemí. Po prostudování zákona a zejména z pohledu kvantitativní ochrany půdy proto doporučujeme zákon v této podobě neschválit a uvedenou část zákona přepracovat v duchu připravené novely z roku 2013. Věříme, že i tímto přepracováním je možné zákon, na nějž čeká odborná veřejnost, předložit a následně schválit v dohledné době, neboť PS (i když v jiném složení) již před cca rokem prošel.

Jako odborná společnost jsme připraveni diskutovat problémy ochrany půdy s cílem přijetí moderního a účinného zákona na ochranu jak kvality, tak rozsahu půdního fondu v ČR.

S pozdravem

Prof. Ing. Josef Kozák, DrSc., Dr. h. c.
předseda ČPS

Prof. Dr. Ing. Bořivoj Šarapatka, CSc.
člen předsednictva ČPS

Rozdělovník:

- Mgr. Richard Brabec, ministr životního prostředí ČR
- Ing. Vladimír Dolejský, Ph.D., náměstek ministra ŽP
- předsedové poslaneckých klubů PS Parlamentu ČR